

IZDVAJA

NORA ČULIĆ MATOŠIĆ

ZANIMLJIVI PROGRAMI U ZPC-u — Program Zagrebačkog plesnog centra u Ilici vrlo je uzbudljiv zahvaljujući repriznim izvedbama zanimljivih recentnih ostvarenja u proteklih nekoliko godina. Riječ je o plesnim predstavama umjetnika i plesačica uglavnom mlađe generacije, stoga na te projekte možemo gledati kao dijelom njihove početne faze stvaralaštva i dobar početak u razvoju vlastitog koreografskog i plesnog jezika s interesom za raznovrsne izvedbene koncepte. Igrom slučaja, riječ je o trima duetima: *Igralište 22, ...a još su manji izlazi i Strahovi malih razlika*.

SUSRET RAZLIČITIH MEDIJA — *Igralište 22* duet je za plesačicu i bubenjara čiju koreografiju potpisuje Jovana Zelenović u suradnji s plesačicom Margaretom Firinger, koja sudjeluje i u izvedbi zajedno s Jerkom Jurinom. Su-

sretom dvaju različitih medija — plesa i zvuka — istražuje se dramaturški ključ igre. Firingerova i Jurin, usprkos razli-

čitom izvedbenom „jeziku“, vode vještu i vrlo zabavnu interakciju. Simpatična je ideja prostora igrališta kao mjesta susreta različitih medija, poput dva djeteta koja, usprkos različitim igračkama, nalaze zajednički jezik u igri. Pritom je najzanimljivija suigra žive izvedbe glazbe i plesa, nešto što se nažalost ne može tako često vidjeti na sceni.

POIGRAVANJE PERSPEKTIVAMA — ...a još su manji izlazi Dore Počedić i Linde Tarnovski, uz dramaturšku podršku Luke Bosan-

MILJENKO SMOJE — MARINA VUJČIĆ, NIJE PAS BEŠTIA, RED. GORAN GOLOVKO, GKL SPLIT, IZVEDBA 24. VELJAČE

O perspektivama psa i prolaznika

Piše Kristina Tešija

Izvedena u splitskom Gradskom kazalištu lutaka, predstava *Nije pas beštia* prema *Pasjim noveletama* Miljenka Smoje simbolično je zaokružila stotu godišnjicu Smojina rođenja, koja je obilježena nekolikom kazališnih uprizorenja posvećenih opusu najpoznatijega kioničara Splita.

Predstava koja je, očekivano, razgalila splitsku publiku, navedljena je kao uprizorenje fokusirano na Smojina psa Šarka, njegova *kumpanja* koji je, zahvaljujući Smojinu pisanju, nadzirio svoj (uvijek prekratak) pseću vijek. Iako se u uvodnom tekstu navodi da je četveronožni Šarko Smoje bio „lajtmotiv za alegorijsku perspektivu“ u pismu, ta se informacija u osvrtaima, kritikama i komentarima pretvorila u pisanje o predstavi koja u potpunosti prati pseću perspektivu, ističući podatak da gledatelj ljudske likove u predstavi ne vidi u njihovoj cjelini; oni su uglavnom svedeni na prikaz donjih ekstremiteta, skriveni iza spuštenoga crnog paravana. Ipak,

ono što nas dočeka kao zgodna dosjetka na početku predstave tijekom njezina trajanja gubi na snazi i poprima obilježe vizualnog zasićenja. Stoviše, ustajavanje na takvoj vizuri (suženom kadru) otvara i dodatno pitanje o psećoj perspektivi. Gledatelj, naime, ni u jednom trenutku ne doživljava svijet

kroz Šarkove oči, već isključivo kroz njegove (Smoje) riječi. Pas vidi lice svojeg čovjeka, pas prepoznaće lice svog čovjeka, pas se radije licu svog čovjeka; uvjerenja sam da će to potvrditi svatko tko je u određenoj dobi svoj

Predstava nudi perspektivu prolaznika koji se približio tlu i fokusirao na psa

život odlučio podijeliti s četveronožnim suputnikom. Perspektiva koju nam nudi predstava *Nije pas beštia* perspektiva je prolaznika koji se približio tlu i fokusirao se na psa, oduvezši metaforičku glavnu ulogu ljudima u ljudskom svijetu. Ona nam preusmjerava pažnju na psa, ali nam vizualno ne govori ništa o njegovoj perspektivi.

Glumački ansambl splitskoga GKL-a već godinama letvicu glumačkih ostvarenja drži na visokoj razini; njihova zaigranost u izvedbi, snažne individualnosti i oživljavanje lutaka na sceni zaista su (nažalost) rijetko videna pojava u sve siromašnijem kazališnom svijetu Splita. U tom smislu, an-

sambli ni ovog puta nije zakazao; Alin Antunović, Andrea Majica, Ivan Medić, Branimir Rakić i Sanja Vidan izvrsno su, vješto i uigrano odradili svoj dio posla, oslojeni uglavnom samo na glas. Ipak, u ograničenom scenskom pokretu (osim Smoje kojemu ponekad vidimo ruke u kadru, svi su ljudski likovi svedeni na prikaz nogu), predstava na trenutke zalaže u karikaturizaciju i stereotipizaciju (savjetnica za scenski pokret Anja Ostojić).

Najdobjavljenije su u predstavi lutke Šarka i kujice Pupe (Vesna Balabanić), koje su u rukama animatora napokon ponudile nešto izvorno pseće, lišeno Smojinih komentara, društveno-političkih okolnosti i svega onog što u sebi nosi karakteristiku „ljudskog“.

Grandiozna lutka Šarka, koju animira čak petero animatora, otkriva se kao očit višak u predstavi i dokaz da čak i kod „sigurnih“ autora i tema (a Smoje je danas svakako takav), autorski tim nije mogao odoljeti pokusaju hvatanja i onih najtvrdih u publici. Predstava takvim emotivnim zaokretom i metafizičkom intervencijom odskače i vizualno, ali i sadržajno od onoga što smo dotad gledali. Smoje u predstavi čvrsto stoji objema nogama na tlu, i doslovno i metaforički, ne uzda se u život nakon smrti niti ga on zabrinjava. Ne mogu se ne zapitati, kakav bi komentar Miljenko imao na ovakav kraj?

Snimila Jelena Popić